

JAARVERSLAG 1997

VAN DE

STICHTING TOEZICHT EFFECTENVERKEER

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	5
1. Wet toezicht effectenverkeer 1995	9
1.1 Marktentwikkelingen	9
1.2 Beurstoezicht	10
1.2.1 Verandering beurzen en beurserkenning AEX	10
1.2.2 Markten en handelssystemen	10
1.2.3 Toezicht effectenafwikkelingssystemen	11
1.2.4 Nieuwe Markt Amsterdam Exchanges	11
1.2.5 AEX-Agrarische Termijnmarkt N V	12
1.3 Het toezicht op effecteninstellingen	12
1.3.1 Het toezicht op de Toegelaten Instellingen AEX	13
1.3.2 Het toezicht op instellingen niet toegelaten tot AEX	14
1.3.3 Uitkomsten controles	15
1.3.4 Effecteninstellingen zonder vereiste vergunning	16
1.4 Toezicht primaire markt (buitenbeurs)	16
1.4.1 Aanbod van effecten	16
1.4.2 Periodieke informatievoorziening	17
1.5 Onderzoeken misbruik van voorwetenschap	17
1.6 Beleidsontwikkeling	17
1.6.1 Betrouwbaarheid en deskundigheid	17
1.6.2 Melding ongebruikelijke transacties	18
1.6.3 Richtlijn beleggerscompensatiestelsels	18
1.6.4 Consequenties euro	19
1.6.5 Millennium	19
2. Wet melding zeggenschap in ter beurze genoteerde vennootschappen 1996	21
2.1 De invoering van de Wmz 1996	21
2.1.1 Initiele meldingen	21
2.1.2 Beleggingsmaatschappijen met veranderlijk kapitaal	21
2.1.3 Openbaarmaking van de meldingen	22
2.2 Overzicht van in 1997 gedane meldingen	22
2.3 Ontheffingen	23

3.	Regelgeving	24
3 1	Wetsvoorstel herijking Wte 1995	24
3 2	Wetsvoorstel bestuurlijke boete en dwangsom	25
3 3	Wetsvoorstel gebruik voorwetenschap	25
3 4	Gewijzigd Besluit politieregisters	26
3 5	Nota Integriteit Financiële Sector	26
3 6	Wijziging geheimhoudingsbepalingen	27
4.	Internationale samenwerking	28
4 1	International Organisation of Securities Commissions (IOSCO)	28
4 1 1	IOSCO Werkgroep 1: Multinational Disclosure and Accounting	28
4 1 2	IOSCO Werkgroep 2: Regulation of Secondary Markets	29
4 1 3	IOSCO Werkgroep 3: Regulation of Financial Intermediaries	30
4 1 4	IOSCO Werkgroep 4: Enforcement and Exchange of Information	31
4 1 5	IOSCO Werkgroep 5: Investment Management	32
4 2	Overleg effectentoezichthouders in de Europese Unie	32
5.	Stichting Toezicht Effectenverkeer	34
5.1	Financiële situatie	34
5 2	Interne organisatie	34
5 3	Informatisering en automatisering	35
5 4	Educatie en informatie	35
5 5	Bestuur	36
5 6	Bureau	37
6.	Jaarrekening	38
6 1	Balans per 31 december 1997	38
6.2	Exploitatie-overzicht over 1997	39
6 3	Toelichting behorende bij de jaarrekening 1997	40
6 3.1	Algemeen	40
6 3.2	Toelichting op de balans en exploitatie-overzicht 1997	41
6 3 3	Niet uit de balans blijvende verplichtingen en geschillen	43
6 4	Accountantsverklaring	44
	Bijlagen	45
1	Belangrijkste huidige en voormalige hoofd- en neven functies van de bestuursleden	45
2.	Aantal geregistreerde effecteninstituten per 31 december 1997	46
3.	Verzamelde statistische gegevens inzake de Wet melding zeggenschap in ter beurse genoteerde vennootschappen 1996 per 31 december 1997	47

INLEIDING

GROEI EN DUIDELIJKHEID

De effectenhandel op de Nederlandse markten maakte in 1997 een onstuimige groei door. De records in het koersverloop volgden elkaar in hoog tempo op, ook de financiële problemen in een aantal Aziatische landen brachten daar geen verandering in. Aandelenbezit gemet in Nederland op het ogenblik een spectaculaire populariteit, zo blijkt uit enquêtes. Het aantal nieuwe beursfondsen en emissies toont eveneens een duidelijke stijging, net als het aantal instellingen en personen die werken in de handel. Aan de capaciteit van de beurssystemen worden steeds hogere eisen gesteld om de groei van de handel op te kunnen vangen.

Naast uitbreiding van het aantal partijen die actief zijn in de markt, zijn ook concentraties waar te nemen. Het fusieproces van de - vooral internationaal opererende - grote financiële instellingen lijkt onverminderd door te gaan. Die tendens is ook bij de beursfondsen aanwezig.

Door de sterke toename van de handel, de groei van het aantal deelnemers in de markt, de opkomst van financiële conglomeraten en de concurrentie tussen beurs- en buitenbeurshandel, is het belang van het toezicht op de handel sterk toegenomen.

De veranderingen in de structuur van het toezicht in Nederland zijn in 1997 met de overheveling van het toezicht op beursinstellingen naar de Stichting Toezicht Effectenverkeer (STE) vrijwel voltooid. Bij de start van Amsterdam Exchanges N.V. (AEX) als nieuwe beurshouder is een heldere afbakening gekomen in de verhoudingen tussen het wettelijk toezicht van de STE en de bevoegdheden van de beursorganisatie AEX. AEX concentreert zich op de organisatie van de handel en de doelmatige en veilige afwikkeling van transacties. De STE is verantwoordelijk voor het toezicht op de effecteninstellingen die rechtstreeks handelen op AEX (Toegelaten Instellingen AEX). Na de aanpassing van de wet die de toezichtsstructuur regelt (Wetsvoorstel herijking Wte 1995), zal deze verantwoordelijkheid ook wettelijk zijn vastgelegd. Naast het toezicht op de Toegelaten Instellingen AEX ziet de STE er op toe dat AEX zijn functie als beurshouder juist en doeltreffend vervult. Zo is de STE betrokken bij de evaluatie van het handelssysteem (Trading System Amsterdam) en bij de opzet van een geïntegreerd afwikkelingssysteem (AEX Clearing & Depository). Ook besteedt de STE toenemende aandacht aan de opzet en uitvoering van de AEX-reglementering op het gebied van noteringen.

De ervaringen met de nieuwe relatie tussen de STE en de beursorganisatie AEX waren in het eerste jaar overwegend positief. Wanneer in de loop van 1998 de STE eensluidende regels voor alle effecteninstellingen heeft opgesteld, ontstaat een verduidelijking die in het belang is van alle partijen. Eenduidige regelgeving is van groot belang.

voor het vertrouwen van alle partijen in de status en reputatie van de Nederlandse markten. Daarbij worden rechtsongelijkheid en inconsistenties in het toezicht en de regelgeving tegengegaan.

Helaas liep deze reputatie van de Nederlandse markten in 1997 een deuk op na een onderzoek van Justitie naar onregelmatigheden bij een aantal effecteninstituten. De bevindingen van Justitie maakten duidelijk dat de inspanningen voor de handhaving van de integriteit in de financiële sector als geheel - en de effectenhandel in het bijzonder - dienen te worden opgevoerd. De STE onderschrijft de noodzaak hiervan en heeft haar beleid geïntensiveerd. De hieruit voortvloeiende maatregelen zullen worden ingebed in de wijzigingen die de veranderingen in de structuur van het toezicht in de loop van 1998 met zich brengen.

BETROUWBAARHEID

De STE is doende zelf en in samenspraak met anderen de normen op het gebied van integriteit verder vorm en inhoud te geven. De toetsing en controle van deze normen zullen waar nodig worden aangescherpt. Dit zal onder meer gebeuren met de eisen die worden gesteld aan de betrouwbaarheid van de leiding van effecteninstituten. Ook wordt bekeken hoe de integriteit van de handelaren beter kan worden bewaakt. De registratie van handelaren is een mogelijkheid die wordt onderzocht. De STE ziet een dergelijke registratie vooral als hulpmiddel bij de eigen verantwoordelijkheid van de (leiding van) instellingen voor de integriteit van het eigen personeel zonder dat de STE als registrerende instantie deze verantwoordelijkheid overneemt. Een andere maatregel is dat bij de verandering van werkgever altijd referenties bij de vorige werkgever moeten worden ingewonnen.

Voor een goede uitwerking van de maatregelen die zijn aangekondigd in de regeringsnota Integriteit Financiële Sector, die in december 1997 aan de Tweede Kamer is gezonden, is volgens de STE een goede taakverdeling en gepaste afstemming met betrekking tot de administratieve en strafrechtelijke handhaving van de regels nodig. De STE juicht het toe wanneer het toezicht - uiteraard binnen de grenzen van de richtlijnen van de Europese Unie (EU) - bevoegd is informatie aan de justitiële autoriteiten te verstrekken, waarmee deze autoriteiten de strafrechtelijke handhaving voor hun rekening kunnen nemen. Omgekeerd is het wenselijk dat de STE gebruik kan maken van informatie uit strafrechtelijke bronnen. Daarmee kan de STE de handhaving van de integriteit in de effectensector aanscherpen. Dit kan verder worden verbeterd door de mogelijkheid bestuurlijke boetes en dwangsommen op te leggen, een wetsvoorstel daartoe is in voorbereiding. Met deze nieuwe sanctiemiddelen kan de inschakeling van het strafrecht bij de handhaving van administratieve regels worden beperkt. Over de precieze taakverdeling wordt nu overlegd tussen toezichthouders en justitiële autoriteiten.

Bij de discussie over de integriteit mag niet worden voorbij gegaan aan de snel groeiende omvang van de grensoverschrijdende effectenhandel. Effecteninstituten behoeven geen vestiging te hebben in het land waar zij hun diensten aan beleggers aanbieden. Binnen de EU is alleen een vergunning vereist van de toezichthouder in het thuisland. Deze toezichthouder is dan verantwoordelijk voor het toezicht op en daarmee ook voor de bewaking van de integriteit van die bewuste instelling. Uit overleg met buitenlandse toezichthouders blijkt dat ook in andere landen de aandacht voor de handhaving van de integriteit actueel is. Datzelfde geldt voor de juiste afbakening van de verantwoordelijkheid van de toezichthouder en van de bevoegdheden van justitiële en fiscale autoriteiten. In een in 1997 opgericht forum van Europese toezichthouders komt deze afbakening ook aan de orde. In dit overleg wordt eveneens gewerkt aan een grotere onderlinge afstemming (harmonisatie) van de eisen die de toezichthouders in de verschillende landen stellen aan de "fitness and properness" (betrouwbaarheid en deskundigheid) van bestuurders van effecteninstituten.

AFBRAAK VAN GRENZEN

De gevolgen van de internationalisering van de handel werken op veel gebieden door met grote consequenties voor de positie van de nationale markten. De liberalisering van de handel heeft in samenhang met de ontwikkeling van de technologie geleid tot een afbraak van grenzen die lange tijd een bescherming aan deze nationale markten hebben geboden. De marktplaatsen, de beurzen, ontkomen niet aan de vraag of samenwerking of zelfs fusie niet het beste middel is voor handhaving van hun positie. De komende invoering van de euro gaf mede de aanzet tot een vergaande samenwerking tussen een aantal derivatenbeurzen in Europa. De gebruikers van de beurzen (niet alleen de beleggers maar ook de beurspartijen zelf) dicteren vaak het tempo van dit proces, omdat terugdringing van kosten bij hen voorop staat. Daarnaast ondervindt de beurshandel concurrentie van de 'over-the-counter'-handel (buitenbeurshandel) als plaats waar vooral professionele partijen hun transacties kunnen uitvoeren. Deze concurrentie kan nog worden versterkt door het gebruik van globale netwerken, zoals Internet, voor emissies van effecten en de verhandeling er van. Niet alleen voor de markten hebben deze netwerken consequenties, ook de toezichthouders moeten zich van de gevolgen daarvan voor het toezicht rekenschap geven. Binnen de wereldorganisatie van effecten-toezichthouders (IOSCO) staat dit onderwerp hoog op de agenda. Het gaat hierbij niet alleen om de bescherming van de beleggers, maar ook om het in kaart brengen van de risico's die aan deze nieuwe vormen van handel verbonden zijn.

INZICHT VAN BELEGGER'S IN RISICO'S

Niet alleen vindt de handel op steeds meer verschillende plekken plaats, ook is er een schijnbaar onuitputtelijke uitbreiding van het assortiment aan producten voor de beleg-

ger Deze worden vaak op aanlokkelijke wijze gepresenteerd en aanbevolen. Zeker in een klimaat waarin beleggers een dalende markt ontwend lijken te raken, is het van groot belang dat de risico's van de producten niet in het vergeetboek raken. Dit is allereerst de verantwoordelijkheid van de aanbieders van die producten. De STE zal hen op deze verantwoordelijkheid blijven wijzen en zonodig corrigerend optreden. Voorts zal zij de regelgeving ten aanzien van reclame-uitingen aanscherpen. Aangezien de traditionele grenzen tussen producten in snel tempo vervagen, ligt het voor de hand dat hierbij met betrekking tot gelijksoortige producten afstemming met andere toezichthouders plaatsvindt.

1. WET TOEZICHT EFFECTENVERKEER 1995

De Minister van Financien heeft met de invoering van de Wet toezicht effectenverkeer 1995 (Wte 1995) op 31 december 1995 de uitvoering van deze wet aan de STE overgedragen met uitzondering van de bevoegdheden tot beurserkenning, tot het verlenen van vrijstellingen van de verboden die in de wet zijn vastgelegd en tot het beoordelen van regels voor beschermingsconstructies en hun toepassing.

1.1 MARKTONTWIKKELINGEN

De nieuwe beursorganisatie AEX maakte een turbulent eerste jaar door. Voor een deel lag dat aan de marktontwikkelingen op de Effecten- en de Optiebeurs. Op de Effectenbeurs bereikten zowel de aandelenomzet als de koersen nieuwe records. De Optiebeurs kende een zo grote stijging van het aantal afgesloten contracten, dat capaciteitsproblemen ontstonden (zie paragraaf 1.2.2). Opvallend was het voor Amsterdamse begrippen tamelijk grillige karakter van de koersvorming op de Effectenbeurs. Tussen januari en midden augustus kende de AEX-index een vrijwel onafgebroken stijging, daarna trad een kentering op die in oktober 1997 resulteerde in behoorlijke koersdalingen. De omvang van de koersdalingen (en ook -stijgingen) die daarbij soms op één dag werden gerealiseerd, zijn een teken van een toenemende volatiliteit op de aandelenmarkt. Voor een deel werd het gunstige koersverloop op de Effectenbeurs in de maanden tot augustus 1997 toegeschreven aan de steeds grotere belangstelling van particuliere beleggers. Effectenbemiddelaars zoeken voor het op zo voordelig mogelijke wijze bedienen van hun cliënten naar nieuwe wegen om hier op in te spelen. Voorbeelden zijn de telefonische orderlijnen waar de belegger tegen betrekkelijk geringe bedragen zonder begeleidend advies van de intermediair orders kan opgeven. Samen met een mogelijk verdere groei van het gebruik van Internet bij de verlening van effectendiensten veroorzaken deze ontwikkelingen een veranderende rol van de intermediair en stellen daardoor nieuwe eisen aan de bescherming van beleggers.

De crisis op de financiële markten in enkele Zuidoost-aziatische landen, waarbij een afnemend vertrouwen in de waarde van financiële activa in deze landen in zeer korte tijd tot ongekende waardedalingen leidde, heeft het belang van goed toezicht op deze markten nog eens benadrukt. Een les die hieruit valt te leren is dat een goede financiële infrastructuur een noodzakelijke voorwaarde is voor een duurzaam vertrouwen van de belegger in de financiële markten. Een effectief toezicht is, naast onder meer een goed juridisch kader, een essentieel onderdeel van die financiële infrastructuur.

1.2 BEURSTOEZICHT

1.2.1 VERANDERING BEURZEN EN BEURSERKENNING AEX

Op 1 januari 1997 kreeg de beursorganisatie AEX een erkenning, als bedoeld in artikel 22 Wv 1995, voor het houden van de effectenbeurzen Amsterdamse Effectenbeurs, Optiebeurs en Financiële Termijnmarkt Amsterdam. Per 10 februari 1997 kreeg AFX Agrarische Termijnmarkt N.V. (een dochteronderneming van de AEX Optiebeurs N.V.) een erkenning voor het houden van de agrarische termijnmarkt die vroeger werd gehouden door de Agrarische Termijnmarkt Amsterdam B.V. De STE heeft advies uitgebracht aan de Minister van Financiën over beide aanvragen voor een beurserkenning.

Het karakter van het toezicht op de beurzen is in 1997 aanzienlijk gewijzigd met de aanpassing van de toezichtsstructuur. Zoals al vermeld, vindt het toezicht op de Toegelaten Instellingen AEX niet langer plaats door de beursorganisatie maar door de STE. Op andere onderdelen blijft AFX bevoegd om, binnen het toezichtskader van de STE, eigen regels te stellen en de naleving daarvan te controleren. Daarbij gaat het vooral om de handelsregels en noteringsaangelegenheden. De afwikkelingssystemen worden door de STE samen met De Nederlandsche Bank (DNB) getoetst. De STE is in 1997 nauw betrokken geweest bij de veranderingen die AEX wenst aan te brengen in haar handels- en afwikkelingssystemen. De meest in het oog springende ontwikkelingen zijn de evaluatie van het Trading System Amsterdam (TSA) en de reorganisatie van de effectenclearing. Daarnaast houdt de STE toezicht op de naleving van de voorschriften, die zijn verbonden aan de beurserkenning van AEX.

1.2.2 MARKTEN EN HANDELSYSTEMEN

Volgens afspraak heeft AEX in het najaar van 1997 het TSA geevalueerd. Belangrijke conclusie is dat de absolute verplichting voor de Toegelaten Instellingen AEX retail orders via AEX te leiden in de toekomst zal komen te vervallen. Daartoe zal de wholesale-grens geleidelijk worden verlaagd en zal onderscheid worden gemaakt tussen de professionele en de particuliere belegger. De STE heeft op hoofdlijnen ingestemd met de resultaten van de evaluatie. Over een aantal zaken wordt nog overleg gevoerd met AEX, zoals de definitie van professionele belegger en de invoering van de 'best execution rule' (uitvoering van een order tegen de best mogelijke prijs). AFX heeft vastgehouden aan het principe van één hoekman per fonds, maar omdat in de huidige systematiek veel van de privileges van de hoekman komen te vervallen, zal de hoekman meer concurrentie van de markt gaan ondervinden.

In 1997 waren de capaciteitsproblemen op de Optiebeurs een punt van aandacht. Oorzaak was de enorme toename van het aantal verhandelde contracten, een te kleine handelsvloer en een niet geautomatiseerde orderverwerking. In 1997 bleek het voor de Optiebeurs noodzakelijk - ook ter voorkoming van verdere klachten van markt-

partijen - een aantal handelsmaatregelen te nemen om het doeltreffend functioneren van de markt niet in gevaar te brengen. Inmiddels is de Optiebeurs medio 1997 begonnen met het automatiseren van de orderverwerking. De automatisering wordt in fasen ingevoerd, in 1997 zijn fase I en II verwezenlijkt. Fase I houdt in dat alle orders elektronisch aanwezig zijn in een database, na de invoering van fase II worden de uitgevoerde orders geautomatiseerd teruggemeld.

De invoering van fase III in 1998 zorgt voor een verlichting op de handelsvloer, orders die niet direct voor uitvoering in aanmerking komen, kunnen rechtstreeks in het orderboek worden geplaatst. Daarnaast zal de verhuizing van de Optiebeurs naar Beursplein 5 zorgen voor de dringend nodige extra handelsruimte.

1.2.3 TOEZICHT EFFECTENAFWIKKELINGSSYSTEMEN

In de tweede helft van 1996 zijn DNB en de STE begonnen met de uitwerking van het toezicht voor effectenafwikkelingssystemen. In 1997 is in overleg met DNB veel tijd besteed aan de toetsing van het nieuw op te zetten clearingsysteem van de AEX Effectenclearing. Het systeem is getoetst aan een aantal minimumvoorwaarden, gebaseerd op internationale standaarden. Dit heeft ertoe geleid dat de toezichthouders inmiddels op hoofdlijnen akkoord zijn met deze structuur. Definitieve goedkeuring kan pas plaatsvinden nadat de toetsing aan de laatste standaard, de operationele betrouwbaarheid, is afgerond. AEX streeft ernaar dat het nieuwe clearingsysteem per 1 juni 1998 in werking treedt. Dit clearingsysteem maakt gebruik van clearingmembers bij de afwikkeling van effectenorders. In de nieuwe structuur zullen de deelnemers aan het systeem voldoende zekerheden ter beschikking moeten stellen voor de afwikkeling van hun transacties.

In lijn met het aan de beurserkenning verbonden voorschrift zullen ook de andere effectenafwikkelingssystemen van de AEX Clearing & Depository (ACD) op een vergelijkbare wijze worden getoetst. Zo is begin 1998 in samenwerking met DNB begonnen met de toetsing van de Trade for Trade-afwikkeling via Necigef (Nederlands Centraal Instituut voor Giraal Effectenverkeer).

1.2.4 NIEUWE MARKT AMSTERDAM EXCHANGES

In februari 1997 ging de Nieuwe Markt Amsterdam Exchanges (NMAX) van start. De NMAX richt zich op jonge, snelgroeiende ondernemingen die risicokapitaal willen aantrekken. Inmiddels zijn in 1997 5 fondsen tot de notering toegelaten. De NMAX heeft aansluiting gezocht bij het Euro nm-initiatief. Hierbij zijn de Nouveau Marché in Parijs, de Neue Markt in Frankfurt en de Nieuwe Markt in Brussel aangesloten. In 1998 wordt gestart met een gezamenlijke index en het 'crossmembership', waardoor het Europees karakter van deze markt wordt versterkt. Om tijdig te kunnen bijsturen, is eind 1997 de NMAX geevalueerd door AEX.

Belangrijkste uitkomsten van de evaluatie zijn onder andere een grotere rol voor accountantskantoren als NMAX-corporate advisor en een verfijning van de zoge-

noemde lock-up regeling. Die regeling voorziet in een periode waarin (groot)aandeelhouders hun aandelen niet mogen vreemden. Over de uitkomsten van de evaluatie heeft overleg plaatsgevonden tussen AEX en de STE. Naar verwachting zal de regeling medio 1998 aangepast worden aan deze uitkomsten.

1.2.5 AEX-AGRARISCHE TERMIJNMARKT N.V.

In 1997 startte de AEX-Agrarische Termijnmarkt N.V. met de aanpassing van haar reglementen en handelssystematiek. Aansluiting is gezocht bij de al gebruikte systematiek op de Financiële Termijnmarkt. Ook heeft men de reglementaire voorbereidingen getroffen voor de invoering van opties op het aardappeltermijncontract. Bij deze aanpassingen wordt rekening gehouden met de door de STE gestelde voorwaarden voor onder meer het risicobewakingssysteem, depotstelling vooraf en verplichte liquidatie van contracten. Naar verwachting zullen de nieuwe reglementen in het tweede kwartaal van 1998 van kracht worden.

1.3 HET TOEZICHT OP EFFECTENINSTELLINGEN

Per 31 december 1997 stonden 4.076 effecteninstellingen bij de STE geregistreerd. Een overzicht van het aantal per 31 december 1997 bij de STE geregistreeerde effecteninstellingen is opgenomen in bijlage 2 van dit jaarverslag.

Het toezicht van de STE bestaat zowel uit reguliere controles ter plaatse als financiële controles aan de hand van periodieke rapportages. Op dit moment bestaat nog een verschil in de regels waaraan verschillende categorieën effecteninstellingen zich moeten houden. Effecteninstellingen die zijn toegelaten tot AEX dienen zich nog te houden aan de regels die zijn opgenomen in de reglementen van AEX. De regels voor de overige effecteninstellingen staan in de WvE 1995 en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten. De regels die in de reglementen van AEX zijn opgenomen, moeten hieraan overigens minimaal gelijkwaardig zijn. De meeste van deze regels zullen in de loop van 1998 worden verwerkt in de uitvoeringsbesluiten die voor alle effecteninstellingen gaan gelden.

Over de toetsing van betrouwbaarheid en deskundigheid van bestuurders vindt regelmatig overleg plaats met DNB en de Verzekeringkamer (zie paragraaf 1.6.1). In toenemende mate maken immers effecteninstellingen, naast banken en verzekeraars, ook deel uit van financiële conglomeraten. Voorkomen dient te worden dat een bestuurder die door één van de toezichthouders is afgewezen, door een andere toezichthouder wel wordt geaccepteerd. Ook het disfunctioneren van een bestuurder die overstapt dient achterhaald te kunnen worden. De toezichthouders wisselen daartoe informatie uit. De toezichthouders hebben ook afgesproken hetzelfde vragenformulier te gaan gebruiken voor kandidaat-bestuurders.

Het instrumentarium van de STE is recentelijk uitgebreid doordat de toezichthouders

inzage in de politieregisters kunnen krijgen. De toetsing van de betrouwbaarheid van bestuurders van effecteninstituten kan daardoor naar verwachting nog intensiever plaatsvinden. Daarnaast zal het instrumentarium van de STE, als het parlement daarmee instemt, worden uitgebreid met de mogelijkheid om boetes en dwangsommen op te leggen. De STE acht dit een nuttige aanvulling op de middelen, die haar nu ter beschikking staan (zie paragraaf 3.2).

In het register van de STE staan 543 buitenlandse effecteninstituten met een zogenoemd Europees paspoort. Dit zijn effecteninstituten die in een staat aangesloten bij het Verdrag over de Europese Economische Ruimte (EER) een vergunning hebben gekregen en met deze vergunning in de gehele EER hun diensten mogen aanbieden. Het toezicht op deze effecteninstituten wordt uitgeoefend door de lidstaat waar de effecteninstituut haar statutaire zetel heeft. Deze effecteninstituten dienen zich wel te houden aan de door de STE gestelde gedragsregels. De groeiende internationalisering van het effectenverkeer vergt ook van de STE meer inspanning om met de toezichthouders in de verschillende lidstaten informatie uit te wisselen.

Op 31 december 1997 maakten 43 Nederlandse effecteninstituten gebruik van een Europees paspoort voor het verrichten van effectendiensten in andere staten aangesloten bij het Verdrag over de EER. Van deze groep effecteninstituten hebben 7 hun Europees paspoort gebruikt voor het openen van een bijkantoor in een andere EER-staat. Ter vergelijking: eind 1996 verrichtten 34 Nederlandse effecteninstituten op grond van een Europees paspoort effectendiensten in andere EER-staten, waarvan 5 via een bijkantoor.

1.3.1 HET TOEZICHT OP DE TOEGELATEN INSTELLINGEN AEX

Vanaf 1 januari 1997 heeft de STE de verantwoordelijkheid voor het toezicht op de naleving van de reglementen AEX - voor zover bij of krachtens de Wv 1995 vastgesteld - door de Toegelaten Instellingen AEX. Deze verantwoordelijkheid heeft met name betrekking op de uitvoering van reguliere en bijzondere controles, het verlenen en intrekken van vergunningen en verklaringen van geen bezwaar (bij kapitaaldeelname) en de controle op de vereiste kapitaaltoereikendheid.

In 1997 zijn 32 vergunningen verleend voor het aanbieden of verrichten van effectendiensten in één of meerdere functies op de door AEX gehouden beurzen. Het merendeel van de vergunningaanvragen had betrekking op het aanbieden of verrichten van effectendiensten op de AEX-Optiebeurs. In 1997 zijn 18 vergunningen ingetrokken, hetgeen voornamelijk verband hield met beëindiging van de bedrijfsactiviteiten door de vergunninghouder.

In 1997 hebben naast de reguliere controles op basis van risico-analyses, onderzoeken gericht op de kapitaaltoereikendheid plaatsgevonden.

De STE heeft ook een aantal bijzondere onderzoeken uitgevoerd. Deze onderzoeken, die onder meer verband hielden met de justitiële acties in het najaar van 1997 bij een aantal effecteninstellingen, leidde tot een aanzienlijk beslag op de capaciteit van de STE. Met name is beoordeeld in hoeverre de doelstellingen van de Wet 1995, bescherming van beleggers en het adequaat functioneren van de effectenmarkt, geschonden zijn. Verder is gebleken dat de werkzaamheden voor het verlenen van een vergunning en/of verklaring van geen bezwaar veel capaciteit hebben gevergd door de aanscherping van de toetsing en controle van de deskundigheid en betrouwbaarheid.

1.3.2 HET TOEZICHT OP INSTELLINGEN NIET TOEGELATEN TOT AEX

De STE verzorgt het toezicht op de vergunninghouders in het zogenoemde buitenbeurssegment. Tot de categorie van deze vergunninghouders behoren orderremisiers en vermogensbeheerders.

Orderremisiers zijn effecteninstellingen die effectenorders van hun klanten mogen doorgeven aan een tot AEX toegelaten instelling of een buitenlandse effecteninstelling die de orders kunnen uitvoeren. Zij mogen dus niet rechtstreeks op AEX handelen. De client moet voor alle transacties toestemming verlenen.

Een vermogensbeheerder heeft van de client een volmacht om het vermogen van de betrokken client binnen vooraf gemaakte afspraken naar eigen inzicht te beleggen.

Het aantal instellingen in de buitenbeurssector is in 1997 verder gegroeid; aangenomen mag worden dat dit mede het gevolg is van een gunstig beursklimaat. Met name het aantal vermogensbeheerders is toegenomen. Dit komt ook doordat effecteninstellingen aparte dochters voor vermogensbeheer oprichten. Naar verwachting zal het aantal instellingen in de buitenbeurshandel in 1998 verder toenemen.

In 1997 zijn 44 vergunningen verleend, terwijl 10 vergunningaanvragen zijn afgewezen. Van 4 effecteninstellingen is de vergunning uitgebreid, van 2 instellingen is de vergunning ingetrokken.

De verleende vergunningen kunnen als volgt worden onderverdeeld: 9 vergunningen zijn aan orderremisiers verleend. Verder zijn 35 vergunningen voor vermogensbeheer verleend.

Bij de aanvraag van vergunningen bleek dat de behandeling per aanvraag in 1997 soms lange tijd in beslag nam. Hiervoor zijn 3 redenen aan te wijzen. Ten eerste wordt een deel van de aanvragen onvolledig en/of onjuist ingevuld, ten tweede is de STE bij het beoordelen van een aanvraag afhankelijk van informatie van derden en ten derde heeft de uitbreiding van de taken en verantwoordelijkheden van de STE gevolgen voor de beschikbare capaciteit binnen de organisatie.

Om de behandeltijd van aanvragen te verkorten, worden het aanvraagformulier en de overige vragenformulieren van meer toelichting voorzien, zijn afspraken gemaakt met de Economische Controledienst (FCD) en wordt de capaciteit binnen de STE uitgebreid. Het is voorts de bedoeling dat een handboek voor vergunningaanvragers (en

vergunninghouders) zal worden opgesteld in het kader van de herijking Wte 1995

Naast vergunninghouders zijn bij de STE ook effecteninstituten geregistreerd die zijn vrijgesteld van de vergunningplicht. Aan de vrijstelling zijn voorschriften verbonden, waarvan de STE de naleving controleert. Bij deze vrijgestelde effecteninstituten is opnieuw de stijging van het aantal zogenoemde cliëntenremisiers opvallend (van 1.335 eind 1996 tot 3.001 eind 1997). Dit zijn instituten die uitsluitend cliënten mogen aanbieden bij een andere geregistreerde effecten- of beleggingsinstelling. Steeds meer effecteninstituten gaan (assurantie-) tussenpersonen inschakelen bij het werven van cliënten. Deze tussenpersonen mogen geen effectenorders van deze cliënten doorgeven. Een cliëntenremisier wordt momenteel zonder toetsing van betrouwbaarheid en deskundigheid opgenomen in het register omdat de wet in een dergelijke toetsing niet voorziet. De registratie bij de STE wekt bij sommigen ten onrechte de indruk dat die toetsing wel plaatsvindt. De STE heeft in het kader van de herijking van het toezicht er bij de Minister van Financiën op aangedrongen dat zij in ieder geval de bevoegdheid krijgt cliëntenremisiers niet te registreren of zelfs uit het register te verwijderen als twijfel bestaat over de betrouwbaarheid van een cliëntenremisier. Deze twijfel kan onder meer blijken uit klachten over onbetrouwbaar handelen. De verwachting is dat de Minister deze wens van de STE zal honoreren. Het overleg tussen de STE en het Ministerie van Financiën hierover bevindt zich ondertussen in een vergevorderd stadium.

1.3.3 UITKOMSTEN CONTROLES

Uit onderzoeken van de STE blijkt dat met name overtredingen worden geconstateerd op het gebied van de opzet en werking van de administratieve organisatie en interne controle. Onder andere een gebrekkige eerste (primaire) ordervastlegging wordt veelvuldig geconstateerd. Voor effecteninstituten in de buitenbeurshandel geldt dat de invulling van kwartaalrapportages soms problemen oplevert. Hierbij gaat het met name om de rubricering van posten. Inmiddels heeft de STE een handleiding bij de kwartaalrapportages geschreven en kan de informatie ook op diskette worden ingeleverd. Bij geconstateerde kapitaaltekorten wordt een termijn gesteld waarbinnen de effecteninstituten weer aan de eisen moet voldoen.

Verder is gebleken dat niet altijd door instituten met iedere cliënt een volledig ingevulde beleggingsovereenkomst is afgesloten. Ook zijn deze beleggingsovereenkomsten niet altijd toegespitst op de diensten die door de instelling aan de cliënten worden aangeboden. Als problemen ontstaan tussen een instelling en een cliënt is vaak de oorzaak dat de afspraken tussen de instelling en cliënt over het te voeren beleggingsbeleid onvoldoende duidelijk zijn of niet schriftelijk zijn vastgelegd.

Effecteninstituten moeten geconstateerde gebreken zo spoedig mogelijk en in ieder geval binnen een door de STE te stellen termijn herstellen. In een aantal gevallen waren de geconstateerde gebreken zo ernstig dat de STE de vergunning van deze effecten-

instellingen heeft ingetrokken. Voor zover kon worden nagegaan zijn beleggers als gevolg van deze gebreken niet gedupeerd.

1.3.4 EFFECTENINSTELLINGEN ZONDER VEREISTE VERGUNNING

De STE heeft in 1997 34 keer aangifte gedaan bij de ECD wegens het vermoeden dat zonder vergunning effectenbemiddeling of vermogensbeheer werd aangeboden of verricht. De ECD kan slagvaardig optreden wanneer de betrokken instelling in Nederland is gevestigd. Als de betrokken instelling buiten Nederland is gevestigd, is bij dergelijke acties de medewerking van de autoriteiten daar nodig. Een complicatie kan optreden wanneer het delict in het buitenland niet strafbaar is. De STE heeft inmiddels publiekelijk gewaarschuwd tegen instellingen die actief zijn zonder vergunning. Bij het vermoeden dat de Wte 1995 wordt overtreden door een in het buitenland gevestigde overtreder, wordt in principe altijd eerst een waarschuwingsbrief gestuurd. In deze brief wordt de instelling er op gewezen dat zij de Wte 1995 overtreedt. Het zou immers kunnen dat de buitenlandse instelling onbekend is met de Nederlandse regelgeving. De instelling moet binnen een bepaalde periode schriftelijk reageren. Afhankelijk van de reactie zal aangifte worden gedaan bij de ECD, die de internationale opsporingsinstanties inschakelt.

1.4 TOEZICHT PRIMAIRE MARKT (BUITENBEURS)

1.4.1 AANBOD VAN EFFECTEN

In 1997 zijn 260 aanbiedingen van effecten aan de STE voorgelegd die niet zijn genoteerd aan een erkende effectenbeurs in Nederland. Evenals in voorafgaande jaren werd hierbij in ruime mate gebruik gemaakt van het regime van wederzijdse erkenning van prospectussen uit andere lidstaten van de EU. In 9 gevallen is door de STE in 1997 een ontheffing verleend van de op basis van de Wte 1995 gestelde prospectuseisen. In het merendeel van de gevallen kon de ontheffing worden verleend omdat het prospectus was of werd geregistreerd bij de Securities and Exchange Commission in de Verenigde Staten.

In 9 gevallen heeft de STE aangifte bij de ECD gedaan wegens vermoedelijke overtreding van artikel 3 Wte 1995 (het verbod om zonder prospectus effecten aan te bieden). 5 onderzoeken lopen op dit moment nog, de andere 4 zijn geseponeerd.

In 1997 is evenals in voorafgaande jaren veelvuldig vanuit de markt de vraag voorgelegd of een bepaalde aanbieding kan worden gezien als een aanbieding binnen besloten kring als bedoeld in artikel 3 Wte 1995, waarvoor dan geen prospectus zou zijn vereist. In dit kader heeft de STE een inventarisatie gemaakt van het tot nu toe gevoerde beleid voor 'besloten kringen' met het oog op een externe publicatie hierover.

1.4 2 PERIODIEKE INFORMATIEVOORZIENING

In 3 gevallen heeft de STE een ontheffing van de op basis van de Wte 1995 voorgeschreven periodieke informatieverplichtingen verleend. In alle 3 de gevallen betrof het een staat als uitgevende instelling. De STE baseerde haar oordeel op het feit dat staten geen jaar- en halfjaarcijfers opstellen en dus niet in staat zijn aan de periodieke informatieplicht te voldoen. In 1998 zal een verscherping van het toezicht op de naleving van de periodieke informatieverplichting plaatsvinden. Daartoe heeft een actualisering van het geautomatiseerde gegevensbestand plaatsgevonden.

Naar aanleiding van een verzoek uit de markt is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheid Internet te gebruiken bij meldingen in het kader van de periodieke informatievoorziening. De conclusie van de STE is dat het aanbieden van periodieke informatie via uitsluitend Internet niet gelijkwaardig is aan het in de wet voorgeschreven 'algemeen verkrijgbaar stellen'. Bij een toenemende dekkings- en acceptatiegraad van Internet valt, onder voorwaarden, te overwegen uitgevende instellingen toe te staan hun periodieke informatie via Internet te publiceren. Afschriften van deze informatie dienen direct schriftelijk en/of elektronisch aan de STE doorgegeven te worden. Omdat het hier gaat om openbare informatie spelen beveiligingsproblemen geen rol. Internet lijkt een infrastructuur te bieden voor het buiten de beurs om uitgeven van effecten. In 1997 vond dan ook in Nederland de eerste aandelenemissie via Internet plaats.

1.5 ONDERZOEKEN MISBRUIK VAN VOORWETENSCHAP

In 1997 zijn naar aanleiding van signalen en tips door de STE in totaal 24 onderzoeken naar misbruik van voorwetenschap gestart. Op basis van deze onderzoeken en enkele die in 1996 zijn gestart, heeft de STE 6 aangiften gedaan.

De STE heeft, aan de hand van het aantal brieven en het aantal malen dat zij telefonisch wordt benaderd, de indruk dat in brede kring bekend is dat de STE het aanspreekpunt is voor de onderzoeken naar misbruik van voorwetenschap en de instantie waar tips kunnen worden gedeponeerd.

1.6 BELEIDSONTWIKKELING

1.6.1 BETROUWBAARHEID EN DESKUNDIGHEID

Het bestuurlijk overleg tussen DNB, de Verzekeringskamer en de STE over deskundigheid en betrouwbaarheid van bestuurders is in 1997 voorlopig afgerond. De uitkomsten van dit overleg zullen door de STE in 1998 in haar beleid worden opgenomen.

Wat betreft het onderwerp betrouwbaarheid kunnen de uitkomsten vrijwel geheel worden overgenomen in het beleid van de STE. Mede door uitbreiding van de instrumenten die de STE hierbij ter beschikking staan, zoals de mogelijkheid inzage te krijgen in de politieregisters per 28 november 1997, is het mogelijk geworden de

betrouwbaarheidstoets aan te scherpen. Tijdens het bestuurlijk overleg is geconcludeerd dat deskundigheid een sectorgebonden begrip is en zich minder leent voor een gedetailleerde onderlinge afstemming tussen de toezichthouders.

Binnen de STE is met deze uitkomst bij de interne beleidsafstemming en -ontwikkeling rekening gehouden. De resultaten van deze interne beleidsstudie zullen in 1998 bij de herijking van de Wte 1995 worden ingevoerd.

1.6.2 MELDING ONGEBRUIKELIJKE TRANSACTIES

Het reeds genoemde onderzoek van Justitie bij enkele effecteninstituten in 1997 onderstreept het belang van een doelmatige bestrijding van criminele infiltratie in de financiële sector en de effectensector in het bijzonder. De STE neemt deel aan de Begeleidingscommissie voor het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties en haar werkgroepen. Deze commissie heeft als taak de Minister van Financiën en/of de Minister van Justitie te adviseren over recente ontwikkelingen en de aanpassing van de indicatoren als bedoeld in de Wet melding ongebruikelijke transacties.

De Nederlandse anti-witwas wetgeving is in 1997 geëvalueerd door de Financial Action Task Force on Money Laundering (FATF). De bij deze organisatie aangesloten landen worden om de 4 jaar beoordeeld op de uitvoering van de 40 FATF-aanbevelingen en de effectiviteit van de gehanteerde systemen ter bestrijding van witwassen.

De officiële rapportage over deze landen-evaluatie zal naar verwachting medio 1998 worden vastgesteld. Uit een brief van de Minister van Financiën aan de Tweede Kamer blijkt dat Nederland lof heeft ontvangen voor de wijze waarop de aanbevelingen van de FATF in de wetgeving zijn opgenomen en voor de samenwerking tussen alle bij de strijd tegen het witwassen betrokken partijen, deze waardering geldt ook de effectensector. In 1997 is het overleg met de bedrijfstak over de gevoeligheid van de effectensector waar het gaat om witwassen voortgezet. Doel van dit overleg is het signaleren van nieuwe witwasconstructies en het in gang zetten van verdere maatregelen ter bestrijding van witwassen.

1.6.3 RICHTLIJN BELEGGERSCOMPENSATIESTELSLS

Op 3 maart 1997 is de Europese richtlijn Beleggerscompensatiestelsels aangenomen. Deze richtlijn beoogt een stelsel van compensatie voor beleggers in te voeren als door een faillissement bij een effecteninstituten een tekort is ontstaan aan gelden en effecten waarop de belegger recht heeft. De richtlijn Beleggerscompensatiestelsels moet uiterlijk op 23 september 1998 door de lidstaten zijn ingevoerd. De Minister van Financiën heeft een wetsvoorstel tot wijziging van de Wte 1995 ter uitvoering van deze Europese richtlijn bij de Tweede Kamer ingediend. Het wetsvoorstel bevat een zogenoemd kapstokartikel dat de juridische basis biedt voor de invoering van beleggerscompensatiestelsel(s) in Nederland. Op dit moment wordt voor de invoering een systeem gezien waarbij aparte beleggerscompensatiestelsels voor effecteninstituten die kredietinstelling zijn en effecteninstituten die geen kredietinstelling zijn, worden ingesteld. Een

alternatieve variant is een beleggerscompensatiestelsel voor alle effecteninstituten in Nederland ongeacht of zij kredietinstelling zijn of niet. Medio 1998 zal de definitieve keuze voor één van de varianten moeten vallen om de invoeringsdatum van 23 september 1998 te kunnen halen.

1.6.4 CONSEQUENTIES EURO

De invoering van de euro is met name voor het effectenverkeer van groot belang. In dit licht heeft AEX besloten dat de verhandeling van de op haar beurzen genoteerde producten vanaf de eerste handelsdag in 1999 in euro zal geschieden. De STE heeft dan ook in 1997 een aantal keren met AEX overlegd over de consequenties van de invoering van de euro voor het handelssysteem en de afwikkeling van transacties.

De STE heeft de onder toezicht staande instellingen geïnformeerd over de consequenties van de invoering van de euro voor de regelgeving en het toezicht. De instellingen zijn gewezen op het feit dat de bevindingen van de externe accountant met betrekking tot de mate waarin de instelling is voorbereid op de invoering van de euro in het accountantsverslag of de management letter moeten worden opgenomen. Ook heeft de STE er op gewezen dat de administratieve organisatie en interne controle van de effecteninstituten moet zijn ingesteld op de handel in euro. De STE zal in de loop van 1998 bij haar reguliere controles aandacht besteden aan het voorbereidingsproces.

Begin 1998 heeft de STE voorts advies uitgebracht aan de Minister van Financiën over het concept-wetsvoorstel inzake redenominatie. Dit wetsontwerp regelt de mogelijkheid van omzetting van de nominale waarde van uitstaande schulden van guldens in euro's.

1.6.5 MILLENNIUM

Rond de eeuwwisseling zal bij geautomatiseerde systemen van onder meer beurzen en effecteninstituten het zogenoemde 'millenniumprobleem' voor kunnen komen. Als de geautomatiseerde systemen niet tijdig worden aangepast, kan dit probleem ernstige gevolgen hebben voor het functioneren van de effectenmarkt en de positie van de beleggers op die markt. Een effecteninstituten kan niet alleen ernstige bedrijfsschade oplopen, maar mogelijk ook niet meer voldoen aan de wettelijke eisen op het gebied van de administratieve organisatie en geautomatiseerde gegevensverwerking. De (besturen van de) instellingen zelf hebben een eigen verantwoordelijkheid aan deze vereisten te blijven voldoen en het millenniumprobleem op te lossen. Als een instelling niet afdoende is voorbereid, zal dit consequenties kunnen hebben voor de vergunning. Gezien de doelstellingen van de Wtc 1995 en de toezichtstaak van de STE, moet de STE inzicht hebben of elke instelling zich voldoende bewust is van de gevolgen die het millenniumprobleem heeft op haar geautomatiseerde systemen en of de instelling adequate maatregelen heeft genomen of op korte termijn zal nemen. Daartoe hebben de onder toezicht staande instellingen een enquête ingevuld, waarvan de uitkomsten

momenteel worden geïnventariseerd. De STE zal verder de onder haar toezicht staande instellingen periodiek verzoeken aan haar te rapporteren over de voortgang.

Daarnaast moeten de externe accountants, evenals bij de euro, ook de bevindingen en de stand van zaken met betrekking tot de millenniumproblematiek in het accountantsverslag of de management letter opnemen.

Ten aanzien van het millenniumprobleem bij vitale (geautomatiseerde) systemen van de STE zelf bestaat geen reden tot zorg. Doordat de STE recentelijk de gehele automatisering in het kader van de uitbreiding van haar werkzaamheden opnieuw heeft ingericht, is de STE voor haar eigen activiteiten afdoende voorbereid op de millenniumproblematiek.

2. WET MELDING ZEGGENSCHAP IN TER BEURZE GENOTEERDE VENNOOTSCHAPPEN 1996

De belangrijkste doelstelling van de Wet melding zeggenschap in ter beurze genoteerde vennootschappen 1996 (Wmz 1996) is het bevorderen van de doorzichtigheid van de (Nederlandse) effectenmarkt. Door de Wmz 1996 kan een beeld worden verkregen van de verhoudingen in het kapitaalbelang en de stemrechten in ter beurze genoteerde Nederlandse vennootschappen.

2.1 DE INVOERING VAN DE WMZ 1996

De Wmz 1996 is op 1 juni 1997 ingevoerd. De wet vervangt de Wmz 1992, die op 1 februari 1992 in werking trad. Hierna volgen de belangrijkste wijzigingen van de Wmz 1996 ten opzichte van de Wmz 1992.

2.1.1 INITIELE MELDINGEN

Bij de invoering van de Wmz 1996 heeft een reparatie plaatsgevonden voor de op het moment van beursnotering bestaande aandeelhouders van vennootschappen waarvan de (certificaten van) aandelen tussen 31 januari 1992 en 1 juni 1997 tot de officiële notering zijn toegelaten. Onder de Wmz 1992 bestond voor deze aandeelhouders geen verplichting tot het doen van een melding, de zogenoemde initiele meldingsplicht. Door de Wmz 1996 is dit hiaat met terugwerkende kracht gedicht. De STE ging er in eerste instantie vanuit dat in dat kader ongeveer 250 meldingen zouden binnenkomen. Het feitelijk aantal van 117 ontvangen meldingen is hierbij duidelijk achter gebleven. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de aandeelhouders die op het moment van de officiële notering een meldingsplichtig belang hadden, dit belang voor 1 juni 1997 weer (deels) hadden vervreemd. Naarmate het moment van de toelating tot de officiële notering langer geleden plaatsvond, is de kans hierop groter.

2.1.2 BELEGGINGSMAATSCHAPPIJEN MET VERANDERLIJK KAPITAAL

In de Wmz 1996 is een onderscheid gemaakt tussen Beleggingsmaatschappijen met Veranderlijk Kapitaal (BMVK's) en 'gewone' naamloze vennootschappen. Voor de BMVK's gelden andere bandbreedtes, waarbij pas hoeft te worden gemeld als het belang 25% of groter is. Dit heeft tot gevolg gehad dat beduidend minder reguliere meldingen in deze vennootschappen hebben plaatsgevonden. De aanpassing van de drempelwaarden voor BMVK's geldt overigens niet voor de initiele meldingen in een BMVK, zodat ook de initiele meldingen in een BMVK vanaf 5% dienen te worden gedaan.

2.1.3 OPENBAARMAKING VAN DE MELDINGEN

Sinds de invoering van de Wmz 1996 maakt de STE de meldingen openbaar door een advertentie in het Financieele Dagblad. Voordat de STE de melding openbaar maakt, doet zij een mededeling aan de betrokken vennootschap. Deze wordt in staat gesteld een ontheffingsverzoek in te dienen om het openbaar maken van de melding te voorkomen. Als de vennootschap een dergelijk verzoek niet binnen 3 dagen na ontvangst van de mededeling heeft gedaan, maakt de STE de melding openbaar. In de advertenties maakt de STE de melding integraal openbaar, inclusief de datum van het ontstaan van de meldingsplicht. Het op deze eenduidige wijze openbaar maken van de meldingen levert een goede bijdrage aan de inzichtelijkheid. De STE vindt dit een verbetering vergeleken met de Wmz 1992. Geïnteresseerden kunnen de meldingen in het kader van de Wmz 1996 volgen via de STE advertenties, dan wel contact opnemen met het Financieele Dagblad.

2.2 OVERZICHT VAN IN 1997 GEDANE MELDINGEN

In bijlage 3 is onder meer een overzicht gegeven van het aantal meldingen dat in 1997 door de STE is ontvangen. De terugloop van het aantal reguliere meldingen kan deels worden toegeschreven aan de verandering van de wetgeving voor BMVK's, omdat voor BMVK's minder bandbreedtes gelden dan voor gewone uitgevende instellingen. Daarnaast kan het aantal meldingen zijn teruggelopen doordat onder de Wmz 1996 een natuurlijk persoon een melding kan doen namens de gehele groep, die hij zich als dochtermaatschappij dient toe te rekenen. Onder de Wmz 1992 konden alleen rechtspersonen zogenoemde groepsmeldingen verzorgen en diende de natuurlijk persoon eveneens een melding te doen.

De termijn, waarbinnen de meldingsplichtige voldoet aan haar meldingsplicht, is grosso modo gelijk gebleven. Een melding moet onverwijld aan de STE geschieden. De tijd gelegen tussen het moment van (behoren te) weten dat een andere bandbreedte is bereikt en het moment dat de melding wordt gedaan, moet zo kort mogelijk zijn. De melding moet dezelfde dag als de meldingsplicht is ontstaan of de daarop volgende dag worden gedaan bij de vennootschap in kwestie en de STE. Een groot deel van de meldingen vindt echter nog steeds te laat plaats.

De STE is van mening dat de invoering van het wetsvoorstel 'boete en dwangsom' (zie paragraaf 3.2) een positieve invloed kan hebben op de snelheid waarmee meldingen door de STE worden ontvangen. De toename van het aantal meldingen dat door de STE wordt ontvangen een maand na het ontstaan van de meldingsplicht, heeft mogelijk te maken met de onbekendheid van de meldingsplichtigen met de Wmz 1996. Dit speelt met name bij de initiele meldingen in die vennootschappen waarvan de (certificaten van) aandelen tussen 31 januari 1992 en 1 juni 1997 tot de officiële notering zijn toegelaten. Dergelijke meldingen moesten binnen 4 weken na 1 juni 1997 zijn gedaan.

2.3 ONTHEFFINGEN

Door de STE is in 1997 geen verzoek ontvangen tot ontheffing van de openbaarmakingsplicht.

3. REGELGEVING

Het verslagjaar kenmerkte zich door een aantal belangrijke initiatieven op het gebied van wetgeving. Twee wetsvoorstellen ter aanpassing van de Wte 1995 werden ingediend bij de Tweede Kamer. Het betrof in de eerste plaats het voorstel tot wijziging van de Wte 1995 met het oog op de ontwikkeling in de organisatie van het toezicht op het effectenverkeer (het wetsvoorstel herijking Wte 1995). Ook werd een wetsvoorstel tot opnemng in de diverse financiële toezichtwetten van bepalingen inzake handhaving door een bestuurlijke boete en dwangsom en van bepalingen voor de rechtsgang (het wetsvoorstel bestuurlijke boete en dwangsom) ingediend. Daarnaast was gedurende het verslagjaar bij de Tweede Kamer in behandeling het eind 1996 ingediende voorstel van wet tot wijziging van de Wte 1995 om de effectiviteit van deze wet op het gebied van het bestrijden van gebruik van voorwetenschap te verbeteren (het wetsvoorstel gebruik voorwetenschap). Ten slotte werd in het verslagjaar het Besluit tot wijziging van het Besluit politieregisters vastgesteld. Dit Besluit, van belang voor het toezicht, voorziet in (een verruiming van) de mogelijkheid voor de financiële toezichthouders inzage te krijgen in politieregisters. Het gewijzigd Besluit is op 28 november 1997 in werking getreden.

3.1 WETSVOORSTEL HERIJKING WTE 1995

Het wetsvoorstel herijking Wte 1995 is op 17 oktober 1997 bij de Tweede Kamer ingediend. Het heeft tot doel de van oudsher bestaande zelfregulering door de Nederlandse effectenbeurzen bij het toezicht op de tot die beurzen toegelaten effecteninstituten te vervangen door rechtstreeks toezicht door de STE. Daarop vooruitlopend is door de STE en AEX overeengekomen dat vanaf 1 januari 1997 de beoordeling van aanvragen voor vergunningen voor tot AEX toe te laten effecteninstituten evenals de eventuele intrekking van een vergunning, wordt verzorgd door de STE.

Onder de Wet herijking Wte 1995 zal het dus niet meer van belang zijn of een effecteninstituten al dan niet is of wordt toegelaten tot een erkende effectenbeurs, in beide gevallen vallen zij rechtstreeks onder het toezicht van de STE. Deze versterking van de positie van de STE als onafhankelijk toezichthouder werd noodzakelijk geacht in het licht van de veranderde verhoudingen in de effectenhandel onder invloed van de internationalisering en de groei van de handel.

Parallel aan de behandeling van het wetsvoorstel is de STE gestart met de integratie van de regels voor de Toegelaten Instellingen AEX in de regelgeving van de STE. Dat vindt plaats om te bereiken dat op het moment dat de Wet herijking Wte 1995 in werking treedt (het streven is medio 1998) voor alle onder toezicht van de STE vallende effecteninstituten de regels in één kader zijn opgenomen.

3.2 WETSVOORSTEL BESTUURLIJKE BOETE EN DWANGSOM

Het wetsvoorstel bestuurlijke boete en dwangsom is eind 1997 door de Regering aan de Tweede Kamer aangeboden en zal naar verwachting eind 1998 in werking treden. Hiermee krijgen de toezichthouders een belangrijk wettelijk instrument voor de bestuursrechtelijke handhaving van de toezichtregels. Voor de STE zal het mogelijk worden bij een overtreding van de Wte 1995 of de Wmz 1996 een bestuurlijke boete of dwangsom op te leggen. Als gevolg van de herijking van de Wte 1995 zullen ook de Toegelaten Instellingen AEX moeten voldoen aan deze wet; de STE kan dan ook aan deze instellingen boetes of dwangsommen opleggen. Uit oogpunt van rechtsbescherming wordt uitgegaan van het zogenoemde una-via beginsel. Dit houdt in dat als een overtreding wordt bestraft met het opleggen van een bestuurlijke boete of dwangsom strafrechtelijke vervolging van diezelfde overtreding is uitgesloten. Omgekeerd geldt hetzelfde; strafrechtelijke vervolging sluit de bestuurlijke sanctie van boete of dwangsom uit. De STE acht het van groot belang dat over het vervolgingsbeleid afspraken worden gemaakt met de justitiële autoriteiten. Door het maken van afspraken wordt het voor de toezichts- en justitiële autoriteiten duidelijk wanneer overtredingen langs bestuursrechtelijke dan wel strafrechtelijke weg worden aangepakt. Gezien het speciale karakter van de bestuurlijke boete, is een beroepsgang in 2 instanties vereist. Hierin wordt voorzien door een beroep in eerste aanleg bij de Rechtbank Rotterdam met hoger beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Deze beroepsgang zal ook gelden voor beroep tegen andere besluiten van de STE, zoals bijvoorbeeld het intrekken van een vergunning. De STE onderzoekt welke voorzieningen binnen haar organisatie voor de invoering van de bestuurlijke boete en dwangsom nodig zijn.

3.3 WETSVOORSTEL GEBRUIK VOORWETENSCHAP

In 1996 is een wetsvoorstel ingediend om te komen tot een wijziging van artikel 46 Wte 1995 over misbruik van voorwetenschap. Deze aanpassing werd wenselijk geacht mede in het licht van de uitspraak van de Hoge Raad in het HCS-arrest.

Het nieuwe wetsvoorstel, 'gebruik van voorwetenschap' geheten, is eind 1997 door de Tweede Kamer en in maart 1998 door de Eerste Kamer aangenomen. Het wetsvoorstel voorziet in een verbetering van de effectiviteit van de verbodsbepaling over de handel in effecten met gebruik van voorwetenschap. Afgezien van enkele wijzigingen van meer technisch redactionele aard, heeft het wetsvoorstel in het bijzonder tot doel om voor de verbodsbepaling meer gewicht toe te kennen aan het uitgangspunt dat degene die beschikt over voorwetenschap zich onthoudt van effectentransacties.

Om dat te bereiken is de verbodsbepaling zodanig geformuleerd dat deze niet langer uitsluitend betrekking heeft op handel met voorwetenschap die tot oneerlijke voordeelverwerving kan leiden, maar op alle handel met voorwetenschap. Het voordeeltcriterium is dus uit de verbodsbepaling geschrapt.

Bij Algemene Maatregel van Bestuur kunnen transacties - die anders onder de verbodsbepaling zouden vallen - hiervan worden uitgesloten.

Het wetsvoorstel kent ook een regeling op grond waarvan bepaalde categorieën van aan de uitgevende instelling verbonden personen hun transacties in effecten van deze instelling moeten melden. Naast de in de wet genoemde categorieën van bestuurders van uitgevende instellingen kan een Ministeriele Regeling de groep van meldingsplichtige personen uitbreiden. In een eerder stadium is door de Minister van Financien voorgesteld te komen tot een anonieme melding. Op verzoek van de Tweede Kamer is een wijziging in het wetsvoorstel doorgevoerd. Deze wijziging regelt de openbaarmaking van de transacties van deze personen met vermelding van hun namen. Hiertoe verzorgt de STE een wettelijk register dat voor een ieder ter inzage ligt. Openbaarmaking hoeft niet op een andere plaats te geschieden. De informatie die in de melding moet worden opgenomen, zal eveneens worden geformuleerd in de Ministeriele Regeling. De STE vindt hierbij een essentiële voorwaarde dat zij de mogelijkheid moet hebben de meldingen te controleren op juistheid en volledigheid. Door het melden en openbaar maken van deze transacties is de verwachting dat de controle op de naleving van de verbodsbepaling zal worden vergemakkelijkt. De STE verwacht dat het wetsvoorstel en de daarmee samenhangende regelingen in 1998 van kracht worden.

3.4 GEWIJZIGD BESLUIT POLITIEREGISTERS

Met het gewijzigd Besluit politieregisters is het voor de STE mogelijk voor haar toezicht inzage in de politieregisters te krijgen. Centrale schakel bij deze inzagemogelijkheid is het Landelijk Openbaar Ministerie. Teneinde dit te coördineren en de informatievoorziening zo goed mogelijk te regelen, wordt nu door de Minister van Financien, DNB, de Verzekeringskamer, de justitiële autoriteiten en de STE aan een convenant gewerkt. Naar verwachting zal het convenant in het tweede kwartaal van 1998 kunnen worden ondertekend.

3.5 NOTA INTEGRITEIT FINANCIËLE SECTOR

De Minister van Financien heeft, tezamen met een aantal medeverantwoordelijke bewindsheden, eind 1997 een nota voorgelegd aan de Tweede Kamer met daarin een overzicht van de maatregelen en beleidsvoornemens ter bevordering en handhaving van de integriteit in de financiële sector en dus ook het effectenverkeer. Een aantal van die beleidsvoornemens zal vermoedelijk uitmonden in regelgeving. Zo is het beleidsvoornemen tot invoering van een register van effectenhandelaren reeds onderwerp van overleg. De door de STE onderschreven bedoeling daarvan is dat een registratiesysteem tot stand komt waarin handelaren worden opgenomen die zich als zodanig (in termen van betrouwbaarheid en deskundigheid) hebben gekwalificeerd. Het achterliggend doel is

dat met gekwalificeerde handelaren uit de bedrijfstak worden geweerd. Een dergelijke regeling zal wettelijk moeten worden verankerd, zowel met het oog op de verplichtingen van de bedrijfstak als met het oog op de bevoegdheid van de toezichthouder om indien nodig in te kunnen grijpen bij opneming van handelaren in het register en ook doorhaling van de inschrijving van handelaren. Een ander beleidsvoornemen is de (on line) toegang van de STE tot de handelsinformatie van AEX. Daarnaast is niet uit te sluiten dat onderdelen van deze beleidsvoornemens zullen uitmonden in door de toezichthouder vast te stellen regels.

3.6 WIJZIGING GEHEIMHOUDINGSBEPALINGEN

De STE heeft kennis genomen van de adviezen van de Europese Commissie en de Raad van State over het amendement ingediend door de Tweede Kamer op het wetsvoorstel tot wijziging van de geheimhoudingsartikelen in de financiële toezichtswetten, zoals de Wte 1995, de Wet toezicht kredietwezen 1992 en de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993. Dit amendement zou de Minister van Financiën de bevoegdheid geven om, naast de verstrekking van de door de Minister geformuleerde bevindingen en conclusies over de door de toezichthouders verstrekte gegevens en inlichtingen, ook deze gegevens en inlichtingen zelf, maar dan vertrouwelijk, aan de Staten-Generaal te overhandigen. De Europese Commissie en de Raad van State hebben in hun adviezen de vraag of dit amendement verenigbaar is met de geheimhoudingsbepalingen zoals neergelegd in de Europese richtlijnen over het toezicht op financiële instellingen (zoals de richtlijn beleggingsdiensten) negatief beantwoord.

4. INTERNATIONALE SAMENWERKING

4.1 INTERNATIONAL ORGANISATION OF SECURITIES COMMISSIONS (IOSCO)

De IOSCO is de internationale organisatie van toezichthouders op de effectensector, waarin de STE namens Nederland deelneemt. Binnen de IOSCO is het Technical Committee (TC) het besluitvormend orgaan dat onder andere projecten initieert en de onder haar verantwoordelijkheid vallende werkgroepen aanstuurt. In 1997 heeft het TC een project ter hand genomen dat moet leiden tot het opstellen van enkele basisregels voor het effectentoezicht. Mede als gevolg van de recente financiële crises in enkele Aziatische landen is opnieuw gebleken dat de effectiviteit van het toezicht een belangrijke voorwaarde voor de stabiliteit van het financiële stelsel is. De basisregels voor het effectentoezicht kunnen bij de beoordeling van die effectiviteit als een graadmeter worden betrokken. Het afgelopen jaar heeft het TC ook overleg gevoerd met het 'International Accounting Standards Committee' (IASC) over de internationale erkenning door effectentoezichthouders van accountingstandaarden. Dit overleg heeft echter vertraging ondervonden, omdat het IASC in het najaar van 1997 heeft besloten pas in 1998 een aanbeveling op te stellen voor de standaarden op het gebied van de waardering van de financiële instrumenten.

Voorts heeft het TC in 1997 veel aandacht besteed aan de werkzaamheden van het 'Joint Forum on the Supervision of Financial Conglomerates', de problematiek van het jaar 2000 en de gevolgen van het gebruik van Internet voor het toezicht. Voor dit laatste onderwerp heeft het TC een aparte Task Force ingesteld die zich buigt over de vraag op welke wijze het toezicht de gevolgen van het gebruik van Internet bij de handel tegemoet moet treden. Evenals in 1997 zal het TC ook in 1998 zich intensief met deze onderwerpen onderhouden.

Ten slotte zijn in oktober 1997 tijdens een bijzondere bijeenkomst van toezichthouders op goederentermijnmarkten aanbevelingen opgesteld op het gebied van contractvaststelling, markttoezicht en informatie-uitwisseling; de STE heeft deze aanbevelingen formeel onderschreven. In vervolg op deze aanbevelingen zal de IOSCO nader bezien of de aanbevelingen mogelijk uitgebreid kunnen worden met maatregelen tegen markt- of prijsmanipulatie.

4.1.1 IOSCO WERKGROEP 1: MULTINATIONAL DISCLOSURE AND ACCOUNTING

Het 'disclosure'-project, dat ten doel heeft om de eisen die gesteld worden aan de inhoud van het prospectus die een effectenuitgevende instelling verplicht is algemeen verkrijgbaar te stellen te harmoniseren, zal in 1998 worden afgerond. De werkzaamheden ter voorbereiding van de besluitvorming over een aanbeveling van de IOSCO inzake de standaarden van het IASC zijn eveneens bijna afgerond. De aanbeveling advi-

seert om de IASC-standaarden als uitgangspunt te hanteren bij de financieel-economische verslaglegging en moet bevorderen dat de informatie en bedrijfseconomische cijfers in de (jaar)verslagen internationaal beter vergelijkbaar worden. In 1997 heeft de werkgroep voorts veel aandacht besteed aan de richtlijnen op auditing-gebied. Ten slotte is, met het oog op de recent aangekondigde fusies van enkele grote accountantskantoren, de onafhankelijkheid van accountants ter sprake gekomen; te grote concentraties zou immers kunnen leiden tot belangenverstrengeling tussen de verschillende bedrijfsonderdelen (accountancy, consultancy). Het is te verwachten dat de effectentoezichthouders, gezien de functies die accountants vervullen bij de uitvoering van de regelgeving, extra aandacht aan dit onderwerp zullen besteden.

4 1.2 IOSCO WERKGROEP 2. REGULATION OF SECONDARY MARKETS

In 1997 heeft de werkgroep het vergelijkend overzicht van het toezicht op gereguleerde markten en clearinghuizen afgerond. Bezien wordt nu in hoeverre de uitkomsten hiervan aanleiding geven om praktische aanbevelingen op te stellen voor toezichthouders op effectenmarkten. Hierbij gaat het met name om de methoden en technieken van toezicht, verdeeld naar verschillende typen markten en de daarop verhandelde producten. Bij het opstellen van de aanbevelingen zal rekening moeten worden gehouden met de verschillen tussen de nationale jurisdicties, bijvoorbeeld wat betreft de relatie tussen toezichthouders en beurzen en hun onderlinge taakverdeling.

Werkgroep 2 draagt ook zorg voor de voorbereiding en de coördinatie van de activiteiten van de IOSCO op het terrein van de millenniumproblematiek (zie ook paragraaf 1.6.5). In 1997 heeft het TC een door de werkgroep opgestelde resolutie aanvaard die de leden van de IOSCO oproept actie te ondernemen op dit gebied. In Nederland is hieraan onder andere uitvoering gegeven door het houden van een enquête onder effecteninstellingen gericht op de vraag in hoeverre zij zich bewust zijn van het probleem en ook daadwerkelijk actie ondernemen.

Begin 1998 heeft de werkgroep een eerste inventarisatie gemaakt van de in de diverse IOSCO-landen ondernomen activiteiten en heeft naar aanleiding hiervan aanbevelingen voor het TC opgesteld. Het is de bedoeling dat de werkgroep door middel van een halfjaarlijkse enquête de voortgang van de aanpak van het millenniumprobleem in de aangesloten landen analyseert.

Voorts heeft de werkgroep een rapport afgerond waarin de behoefte aan uitwisseling van informatie tussen toezichthouders in het geval van verschillende soorten crisis-situaties wordt geanalyseerd. Het rapport besteedt zowel aandacht aan de belangen van de informatie verstreckende autoriteit als de behoeften van de informatie vragende toezichthouder.

De samenwerking met het Committee on Payment and Settlement Systems (CPSS) van het Bazels Comité van bankentoezichthouders (BC) is het afgelopen jaar voortgezet.

Het door de werkgroep in samenwerking met het CPSS opgestelde 'disclosure framework' (informatiekaders) voor effectenafwikkelingssystemen, dat tot doel heeft deelnemers aan afwikkelingssystemen een beter inzicht te verschaffen in de risico's van deelname aan deze systemen, is begin 1997 door de IOSCO en het CPSS goedgekeurd en is in een groot aantal landen aan de exploitanten van effectenafwikkelingssystemen toegezonden. Op de Internet-site van het IOSCO en het CPSS is een aantal van de ingevulde informatiekaders inmiddels gepubliceerd.

Verder is in 1997 door een gezamenlijke werkgroep van het CPSS en de IOSCO een begin gemaakt met een onderzoek naar de markt voor 'securities lending' (belenen van effecten). Op basis van een vragenlijst, die met verschillende marktparticipanten in de deelnemende landen zal worden doorgenomen, zullen de belangrijkste factoren inzake de vraag- en aanbodzijde van de markt, de risico's, het juridische en regelgevende kader en de mogelijke consequenties voor het toezicht worden geanalyseerd.

4.1.3 IOSCO WERKGROEP 3: REGULATION OF FINANCIAL INTERMEDIARIES

Werkgroep 3, die zich in brede zin bezig houdt met het toezicht op financiële intermediairs, heeft in 1997 veel werk verricht in het kader van het Joint Forum voor Financiële conglomeraten. Doel van deze werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van het BC, de IOSCO en de Internationale Associatie van Verzekeringstoezichthouders (IAIS), was het verbeteren van de mogelijkheden voor het uitwisselen van informatie tussen toezichthouders, zowel internationaal binnen een bepaalde financiële sector, als nationaal en internationaal tussen de toezichthouders van de verschillende sectoren. Daarbij werden ook de juridische en andere barrières in ogenschouw genomen. Tevens werden voorstellen tot verbetering van (de coördinatie van) het toezicht op conglomeraten opgesteld.

Ook op andere terreinen is voortgang geboekt in de samenwerking tussen het BC en de IOSCO, zowel op bestuursniveau in het Coördinatie Comité als tussen de werkgroepen en de sub-comités van beide organisaties. Zo vond er in de laatstgenoemde gremia overleg plaats over onder andere risico-management en kapitaalvereisten. Ook werd wederom het jaarlijkse gezamenlijke onderzoek naar de mate waarin internationaal actieve banken en effecteninstituten in hun jaarverslagen informatie over hun handels- en derivaten transacties opnemen gepubliceerd. Alhoewel er verbetering werd geconstateerd in de informatievoorziening ter zake, moest jammer genoeg vastgesteld worden dat er nog steeds instellingen zijn die weinig of geen informatie verstrekken.

In 1997 is intensief gewerkt aan een document inzake risicomanagement en controlesystemen voor effecteninstituten en hun toezichthouders. Het document analyseert de rol van risicomanagement en controle-systemen, beschrijft de verschillende elementen ervan en verschaft informatie waarmee effecteninstituten en hun toezichthouders

in hun beleid rekening moeten houden. Het stuk is in maart 1998 afgerond en aan de markt ter consultatie voorgelegd.

Ten slotte is in 1997 een start gemaakt met het opstellen van een standpunt inzake adequate methodes voor het bepalen van minimum kapitaalvereisten. Een Task Force van werkgroep 3 onderzoekt in hoeverre de IOSCO haar afwijzende standpunt uit 1995 inzake het gebruik door effecteninstellingen van interne modellen voor de berekening van de risico's en de daaraan verbonden kapitaalvereisten, dient te herzien. De ontwikkelingen in de markt geven hier aanleiding toe: de interne risicobeheersystemen van met name internationaal actieve effecteninstellingen worden steeds beter en steeds meer gebruikt en het toezicht kan door gebruik te maken van deze interne systemen effectiever en efficiënter plaatsvinden. Ook het BC en de EU accepteren om die redenen sinds kort (onder voorwaarden) het gebruik van interne modellen.

4.1 4 IOSCO WERKGROEP 4: ENFORCEMENT AND EXCHANGE OF INFORMATION

De werkzaamheden van de werkgroep hebben zich met name toegespitst op een rapport inzake de handavingsaspecten van wetgeving bij het gebruik van voor het publiek toegankelijke elektronische netwerken, zoals bijvoorbeeld Internet, voor de handel in effecten. Elektronische netwerken bieden nieuwe mogelijkheden voor het plegen van effectenfraude. Prijsmanipulatie door de verspreiding van valse en misleidende berichten, frauduleuze aanbiedingen van effecten en aanbiedingen van malafide effecteninstellingen krijgen via deze elektronische netwerken een zeer groot bereik. Werkgroep 4 heeft een inventarisatie gemaakt van de mogelijke instrumenten van toezichthouders in het kader van de controle op de naleving van de regels. Hierbij valt te denken aan het surfen op de desbetreffende netwerken om mogelijke overtredingen vast te stellen, het ontwikkelen van een site waarop beleggers hun klachten kenbaar kunnen maken, waarschuwingen en informatieverschaffing via het netwerk aan beleggers en intensievere vormen van (grensoverschrijdende) informatie-uitwisseling en samenwerking tussen toezichthouders.

Zeer recent is de werkgroep begonnen aan haar mandaat inzake de samenwerking tussen justitiële autoriteiten en toezichthouders op de financiële markten. Onderzocht wordt op welke gebieden tussen voornoemde autoriteiten kan worden samengewerkt alsmede op welke gebieden een dergelijke samenwerking noodzakelijk wordt geacht. Gelet ook op de discussie die op nationaal niveau wordt gevoerd over samenwerking tussen voornoemde autoriteiten in het Financieel Expertise Centrum, onderstreept de STE het belang van een dergelijk onderzoek.

4.1.5 IOSCO WERKGROEP 5: INVESTMENT MANAGEMENT

Werkgroep 5 is samengesteld uit toezichthouders op collectieve beleggingsinstellingen. Op verzoek van de STE neemt DNB deel aan deze werkgroep in het licht van de taak die DNB op grond van de Wet toezicht beleggingsinstellingen vervult

In 1997 heeft de werkgroep een feitelijke inventarisatie verricht van belemmeringen die bestaan op het grensoverschrijdend aanbieden van deelnemingsrechten van beleggingsinstellingen. Uit de inventarisatie bleek dat de grootste belemmering wordt gevormd door het feit dat het moeilijk is een bestaande beleggingsinstelling in het ene land aan te passen aan de fiscale behandeling van instellingen en hun participanten in andere landen.

Voorts bleek uit de inventarisatie dat het voor beheerders dikwijls lastig is om informatie te vergaren over de toezichtstelsels in andere landen. Teneinde een bijdrage te leveren aan een grotere toegankelijkheid op dat terrein, bestaat sinds kort een directory op de homesite van de IOSCO (<http://www.iosco.org/>). Daarop bevinden zich beknopte beschrijvingen van de stelsels van toezicht op beleggingsinstellingen en zijn contactadressen van de diverse toezichthouders opgenomen.

Voorts heeft de werkgroep een rapport afgerond dat als titel heeft, 'Principles for the Supervision of Operators of Collective Investment Schemes'. In het rapport worden 10 beginselen geïdentificeerd en toegelicht. De rode draad daarbij is dat het lopende toezicht erop gericht moet zijn dat beleggingsinstellingen na autorisatie blijven voldoen aan eisen op het gebied van bijvoorbeeld deskundigheid en betrouwbaarheid, informatie-verschaffing en vermogensscheiding.

Tot slot levert de werkgroep een bijdrage, die naar verwachting uiterlijk medio 1998 zal worden afgerond, aan het werk van de Task Force van de IOSCO op het gebied van Internet. De inbreng van de werkgroep concentreert zich op de vraag wanneer er sprake is van een grensoverschrijdend aanbod van een beleggingsinstelling dat al dan niet bewust door de aanbieder onder de jurisdictie wordt gebracht van een toezichthouder in een ander land.

4.2 OVERLEG EFFECTENTOEZICHTHOUDERS IN DE EUROPESE UNIE

De effectentoezichthouders uit lidstaten van de EU hebben aan het eind van 1997 - samen met toezichthouders uit vrijwel alle landen van de EER - besloten een formeler grondslag te geven aan hun overleg dat al geruime tijd op informele basis werd gevoerd. Het overleg dat de naam 'Forum of European Securities Commissions' (FESCO) draagt, staat onder leiding van een voor 2 jaar benoemde voorzitter die daarbij kan steunen op een secretariaat in Parijs. Het is de bedoeling dat binnen FESCO de toezichthouders diepgaand van gedachten wisselen - en zo mogelijk daarbij tot overeen-

stemming komen - over onderwerpen die zijn verbonden aan het toezicht op de effectenhandel. Hierbij kan worden gedacht aan de normen van 'fitness and properness' voor de effectenhandel.

FESCO zal ook de mogelijkheid voor de deelnemende toezichthouders bieden om hun gedachten over nieuwe Europese regelgeving of voorstellen tot aanpassing daarvan onderling te bespreken. Deze functie van FESCO is temeer van belang nu de besluitvorming over de totstandkoming van een Raadgevend Comité bij de EU op effectengebied in een impasse verkeert die op korte termijn niet zal worden opgelost.

5. STICHTING TOEZICHT EFFECTENVERKEER

5.1 FINANCIËLE SITUATIE

De STE verwerft haar inkomen door heffing op de genoteerde ondernemingen op basis van de Regeling kostenverhaal Wet melding zeggenschap 1996 en op AEX (waaronder hangen de Effectenbeurs, de Optiebeurs, de Financiële Termijnmarkt en de Agrarische Termijnmarkt) en vergunninghouders op basis van de Regeling kostenverhaal Wet toezicht effectenverkeer 1995. Het overschot over 1997 is fl. 1.351.623,- hoger geweest dan de begrote toevoeging aan de reserve. Bij de vaststelling van de begroting 1997 is rekening gehouden met overschotten over 1994 en 1995, ad. fl. 670.000,-. Het overschot is enerzijds toe te schrijven aan de hogere dan verwachte groei van heffingen betreffende de buitenbeurshandel, ad. fl. 350.000,- en anderzijds aan de lagere dan begrote personeels- en adviseurskosten ten bedrage van ca. fl. 2.000.000,-. Het overschot zal in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van de begroting voor 1999, en derhalve bij de vaststelling van de heffingen over dat jaar; het is daarom niet toegevoegd aan de reserve, maar begrepen in de passiefpost 'te verrekenen overschot'. Aan de reserve wordt fl. 710.000,- toegevoegd. Op de achtergestelde lening van fl. 1.200.000,-, die in 1992 is aangetrokken, is opnieuw fl. 100.000,- afgelost.

5.2 INTERNE ORGANISATIE

In 1997 heeft het Bestuur van de STE een onderzoek laten instellen naar de gewenste organisatiestructuur van de STE. De reden voor dit onderzoek vloeide voort uit de aanpassingen, die in 1996 zijn getroffen in de structuur van het toezicht op de Nederlandse effectenmarkten. Het belangrijkste onderdeel daarvan was dat de STE vanaf 1 januari 1997 de verantwoordelijkheid voor het toezicht op de Toegelaten Instellingen AEX draagt. Deze aanzienlijke uitbreiding van haar verantwoordelijkheid heeft geresulteerd in een sterke en snelle groei van het apparaat van de STE. Van een bezetting van 24 personen eind 1996 is de STE in een jaar gegroeid naar een organisatie met 43 medewerkers.

Op basis van het organisatie-onderzoek heeft het Bestuur besloten vanaf 1 juli 1997 een aantal veranderingen aan te brengen in de besturing van de organisatie en de verdeling van werkzaamheden binnen het bureau van de STE.

De belangrijkste wijzigingen vloeien voort uit de gedachte dat de verantwoordelijkheid die het Bestuur op grond van haar wettelijke taak draagt, in de nieuwe toezichtsstructuur alleen kan worden gedragen wanneer de dagelijkse betrokkenheid van het Bestuur bij de gang van zaken aanzienlijk wordt geïntensiveerd. Dit vereist een meer directe betrokkenheid van het Bestuur waarbij de voorzitter zijn functie feitelijk full-time zal gaan vervullen. De overige bestuursleden zullen ook intensiever worden

betrokken bij de dagelijkse gang van zaken, in ieder geval door een - naast de gebruikelijke bestuursvergaderingen - wekelijkse bespreking van lopende werkzaamheden op het gebied van organisatorische en beleidsaangelegenheden in een Coördinatie Commissie en eveneens een wekelijks overleg over de uitvoering van het toezicht, zoals beoordeling van vergunningaanvragen en controle-bevindingen, in een Commissie Operationeel Toezicht

Voor de organisatie van het bureau is besloten tot een duidelijke afbakening van de beleidsaspecten van het toezicht ten opzichte van de daadwerkelijke uitvoering van het toezicht. Ook is geconcludeerd dat het wenselijk is bij de uitvoering van het toezicht (waaronder de controle) een doelgroepgerichte benadering te kiezen, te weten de markten (waaronder de beurzen en de Wmz 1996), de Toegelaten Instellingen AEX en de buitenbeurs instellingen

5.3 INFORMATISERING EN AUTOMATISERING

De groei van taken en personeel van de STE leidt tot een toename van de informatie-behoefte. Intensieve automatisering is noodzakelijk om de bedrijfsprocessen te ondersteunen, hetgeen elementair is voor het toezicht. De STE zal dan ook steeds meer gebruik gaan maken van geautomatiseerde hulpmiddelen. Steeds meer informatie is nodig om de taken van de STE naar behoren te kunnen vervullen

Nieuwe systemen zijn vereist om de informatiestromen te beheersen en te verwerken. Enkele voorbeelden zijn: het aanleveren van financiële gegevens door vergunninghouders, het uitwisselen van gegevens met DNB en de Verzekeringskamer, het melden van effectentransacties van bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen en het beheer van het Wte 1995-register. Het Bestuur van de STE is overtuigd van de noodzaak van automatisering en heeft in 1997 het startsein gegeven voor het opzetten van een automatiseringsafdeling. Een aanvang is gemaakt met het opstellen van een informatieplan waarin alle tot nu toe bekende systemen zijn gedefinieerd. In dit plan is tevens opgenomen het hardwareplan voor de benodigde systemen en apparatuur. Ook is aandacht besteed aan kantoorautomatisering.

In 1998 zal een eigen Internet-site worden ontwikkeld. Naast algemene informatie over de doelstellingen en werking van de STE, ligt het in de bedoeling deze site te gaan gebruiken in de bedrijfsprocessen van de STE met name daar waar het gaat om informatie-uitwisseling met derden.

5.4 EDUCATIE EN INFORMATIE

De STE zal de informatievoorziening aan marktpartijen over de Wte 1995 (bijvoorbeeld bij de herijking Wte 1995), de Wmz 1996 en beleidsstandpunten van de STE intensiveren. Hiermee zal worden voorzien in een toenemende behoefte aan de inzichtelijk-

heid van de toezichtregels en de wijze waarop de ST'E deze uitvoert. Dit is niet alleen van belang voor de positie van de marktpartijen, maar ook voor de doelmatigheid van het toezicht.

5.5 BESTUUR

De samenstelling van het Bestuur was per 1 april 1998 als volgt

Bestuursleden.

Jhr. Mr. F.J. Loudon (voorzitter)

Prof. J.H. Blokdyk RA (penningmeester)

Drs. A. Heeneman

Mr. J.I. van Praag Sigaal (vice-voorzitter)

J. Vroegop

Secretaris: Mr. E.E. Canneman

De heer P. Kerdel heeft te kennen gegeven per 31 december 1997 te willen terugtreden, omdat hij het tijdsbeslag van zijn bestuurswerkzaamheden niet langer kon combineren met zijn overige activiteiten. Het bestuur wenst op deze plaats de heer Kerdel, die sedert 1 april 1993 deel uitmaakte van het bestuur, nogmaals dank te zeggen voor zijn bijdrage als bestuurslid.

Ter voorziening in de vacature als gevolg van het terugtreden van de heer Kerdel, heeft de Minister van Financiën op voordracht van het Bestuur de heer J. Vroegop bij beschikking van 3 februari 1998 als bestuurslid benoemd.

5.6 BUREAU

Per 1 april 1998 kende het bureau van de STE de volgende afdelingen, waaraan de genoemde personen leiding geven.

Afdeling Beleid

Mr E E Canneman

Afdeling Juridische Zaken.

Mr.Drs. P A.W. Mulder

Afdeling Toezicht Markten

Drs. F.J. Schroder RA

Afdeling Toezicht Toegelaten Instellingen

Drs. K J. Vogel RA

Afdeling Toezicht Buitenbeurshandel.

Drs H.P.M. Ruijgrok

Directiesecretariaat:

Mw A.W. Berntsen (tevens voorlichting)

6. JAARREKENING**6.1 BALANS PER 31 DECEMBER 1997**

ACTIVA (in guldens)	31 december 1997	31 december 1996
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>	2.897.023	1.548.720
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Vorderingen</i>		
Debiteuren	562.971	430.971
Overlopende activa	415.567	112.853
	978.538	543.824
<i>Liquide middelen</i>	2.990.105	4.000.974
	3.968.643	4.544.798
	6.865.666	6.093.518
PASSIVA (in guldens)		
Reserve	2.213.900	1.503.900
Te verrekenen overschot	2.649.235	1.297.612
Achtergestelde lening	700.000	800.000
Kortlopende schulden		
Achtergestelde lening	100.000	100.000
Belastingen en premies sociale verzekeringen	246.173	145.992
Overlopende passiva	745.695	2.234.175
Crediteuren	210.663	11.839
	1 302.531	2.492.006
	6.865.666	6.093.518

6.2 EXPLOITATIE-OVERZICHT OVER 1997

(in guldens)	1997	1996
Heffingen beurzen	3 265.000	3.042.000
Heffingen genoteerde ondernemingen	679.126	619 524
Heffingen vergunninghouders	2.421.214	1.903.736
Heffingen toegelaten instellingen AEX	4.703.774	-
Overige opbrengsten	203 432	412.718
Renteresultaat	11 272 546	5 977.978
	-91.636	14 045
Totaal opbrengsten	11.180.910	5.992.023
Lonen en salarissen	3 946.043	2.749.722
Sociale lasten	156.046	81.926
Pensioenlasten	370.845	211.992
Afschrijvingen materiele vaste activa	666.521	88 697
Afschrijving immateriele kosten	-	54.839
Overige bedrijfskosten	3.979.832	2.437.623
Som der kosten	9.119.287	5.624.799
Overschot	2.061.623	367.224
Te verrekenen overschot	1.351.623	167.224
Toevoeging aan de reserve	710.000	200.000

6.3 TOELICHTING BEHOREND BIJ DE JAARREKENING 1997

6.3.1 ALGEMEEN

Hoewel de Stichting niet onderworpen is aan de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW inzake de jaarverslaggeving, is de jaarrekening conform deze eisen opgesteld.

De posten waarvan de waardering niet nader is toegelicht zijn tegen nominale bedragen opgenomen, indien nodig onder aftrek van voorzieningen.

Verantwoording van de bijdragen en kosten in het exploitatieoverzicht vindt plaats naar het tijdstip dat de betreffende goederen of diensten zijn geleverd.

De Stichting verkrijgt de middelen ter bekostiging van haar activiteiten door heffingen opgelegd aan Amsterdam Exchanges N.V. en de Agtarische Termijnmarkt Amsterdam B.V.

Daarnaast worden ook heffingen opgelegd aan de genoteerde ondernemingen en rechtstreeks onder het toezicht van de Stichting vallende vergunninghouders en aan vrijgestelden ter dekking van de uitvoeringskosten van deze wetten.

Daarnaast is besloten tot reservevorming.

6.3.2 TOELICHTING OP DE BALANS EN EXPLOITATIE-OVERZICHT 1997

VASTE ACTIVA

Materiele vaste activa

Betreft kantoormeubilair, kantoorapparatuur en verbouwingskosten, gewaardeerd tegen aanschafwaarde onder aftrek van de volgende afschrijvingen:

Kantoormeubilair : 20% van de aanschafwaarde.

Kantoorapparatuur : 33,3% van de aanschafwaarde

Verbouwingskosten : gerelateerd aan de huurtermijn

Het verloop van het boekjaar was als volgt

(in guldens)

Stand per 31 december 1996	Verbouwingen	Kantoor- meubilair en -apparatuur	Totaal
Aanschafwaarde	1.091.045	1.121.108	2.212.153
Cumulatieve afschrijvingen	-35.867	-627.566	-663.433
Boekwaarde	<u>1.055.178</u>	<u>493.542</u>	<u>1.548.720</u>

Mutaties in boekwaarde in 1997:

Investeringen	1.199.615	815.209	2.014.824
Afschrijvingen	-324.547	-341.974	-666.521
Saldo	<u>875.068</u>	<u>473.235</u>	<u>1.348.303</u>

Stand per 31 december 1997:

Aanschafwaarde	2.290.660	1.936.317	4.226.977
Cumulatieve afschrijvingen	-360.414	-969.540	-1.329.954
Boekwaarde	<u>1.930.246</u>	<u>966.777</u>	<u>2.897.023</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn deposito's opgenomen voor f65.382. Dit bedrag is op korte termijn opvraagbaar.

RESERVE

Het verloop in het boekjaar was als volgt:

(in guldens)

Stand per 31 december 1996	1.503.900
Bij: Gebudgetteerde bestemd voor reservevorming over 1997	710.000
Stand per 31 december 1997	<u>2.213.900</u>

Te verrekenen overschot

In de begroting 1997 is rekening gehouden met een toevoeging aan de reserve van f710.000.

Met het boven dit gebudgetteerde bedrag behaalde overschot zal bij het vaststellen van de begroting 1999 rekening worden gehouden. Derhalve is dit overschot niet als eigen vermogen gekwalificeerd, maar als te verrekenen post

Het verloop van deze post is als volgt:

(in guldens)

Stand per 31 december 1996	1.297.612
Overschot 1997	1.351.623
Stand per 31 december 1997	<u>2.649.235</u>

Van deze post is f 627.340 verrekend in de begroting 1998, terwijl f2.021.895 zal worden verrekend in de begroting voor 1999.

Achtergestelde lening

Dit betreft een 12-jarige achtergestelde lening van Amsterdam Exchanges N V. De lening kan worden afgelost in 12 gelijke jaarlijkse termijnen, elk groot f100.000. Het rentepercentage zal jaarlijks per 1 oktober worden bepaald op de per die datum gemiddelde effectieve rente van de 3 jongste leningen van de Staat der Nederlanden. De voorgenomen aflossing 1997 op de achtergestelde lening ad f100.000 is opgenomen onder kortlopende schulden.

Exploitatieoverzicht over 1997

De bezoldiging van de bestuurders over 1997 bedroeg f 507.356 (1996. f 541.000).

Ultimo boekjaar zijn bij de Stichting 43 personen werkzaam (1996. 24 personen).

6 3.3 NIET UIT DE BALANS BLIKKENDE VERPLICHTINGEN EN GESCHILLEN

De Stichting heeft een huurcontract voor het huidige pand tot 1 juli 2002; als gevolg hiervan bestaat een huurverplichting van f428.700 per jaar.

Voor het oude pand van de Stichting bestaat een huurverplichting van f165.000 per jaar tot 1 januari 1999. Het pand is onderverhuurd aan een derde.

Door een aantal betrokkenen is bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven beroep aangetekend tegen de door de Stichting opgelegde heffingen die uiteindelijk door de Minister van Financiën zijn vastgesteld op basis van de begrotingen van de Stichting. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven heeft onlangs een uitspraak gedaan waarbij de Stichting is opgelegd een nieuw besluit te nemen. De vorming van een voorziening voor de gevolgen van dit beroep is niet noodzakelijk geacht.

6.4 ACCOUNTANTSVERKLARING**OPDRACHT**

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 1997 van de Stichting Toezicht Effectenverkeer te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de Stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken

WERKZAAMHEDEN

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de Stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

OORDEEL

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 1997 en van de exploitatieuitkomsten over 1997 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW.

Amstelveen, 17 april 1998

KPMG Accountants N.V

B I J L A G E 1

Belangrijkste huidige en voormalige hoofd- of nevenfuncties van de bestuursleden.

Jhr. Mr. F.J. Loudon:

Voorzitter Raad van Commissarissen.

Wegener Arcade N V.

De Drie Electronics N V

Lid Raad van Commissarissen van.

European Vinyl Corporation N.V

Colonna/Duinrell B V.

Utrechtse Beheermaatschappij "Catharijne" B.V

Lid Raad van Beheer Dordtsche Petroleum Industrie Maatschappij

Lid Raad van Toezicht Academisch Medisch Centrum van Amsterdam

Prof. J.H. Blokdijk RA:

Directeur J.H. Blokdijk Advies B V

Hoogleraar Accountantscontrole, Vrije Universiteit Amsterdam

Voorzitter College van Toezicht en Controle van de Koninklijke Vereniging van

Gerechtsdeurwaarders

Voormalig lid van de Maatschap KPMG Klynveld

Drs. A. Heeneman:

Lid Raad van Commissarissen van

Moea Enim N.V

Bestuurslid Stichting Administratiekantoor ABN/AMRO Holding

Voormalig Group Controller Koninklijke Shell Group

Mr. J.I. van Praag Sigaar:

Advocaat/Partner bij Boekel De Nerée

Rechter-Plv Arrondissementsrechtbank Amsterdam

Voormalig voorzitter van de Commissie van Toezicht op de Optiebeurs

Voormalig voorzitter van de Commissie van Toezicht op de Financiële Termijnmarkt
Amsterdam

J. Vroegop:

Voorzitter Adviescommissie voor de Beleggingen, Stichting 1940 - 1945

Lid Beleggingscommissie Stichting Pensioenfonds I C I. Holland B V

Voormalig Concerndirecteur van ABN Amro N V.

Voormalig bestuurshd Optiebeurs

BIJLAGE 2

Aantal geregistreerde effecteninstellingen per 31 december 1997

VERGUNNINGHOUDERS

Tot de AEX toegelaten instellingen, geen (effecten)kredietinstelling	259
Niet tot de AEX toegelaten effecteninstellingen	
Orderremisters ¹	19
Vermogensbeheerders	86
Effectenbemiddelaars	17
Beleggingsrekeningen	3
Totaal	384

OVERIGE IN HET REGISTER OPGENOMEN EFFECTENINSTELLINGEN

Tot de AEX toegelaten (effecten)kredietinstellingen	50
(Effecten)kredietinstellingen, niet tot de AEX toegelaten	29
Buitenlandse instellingen met een Europees paspoort	
Effectenbemiddelaars	491
Kredietinstellingen	52
Vrijgestelden	
Chantenremisiers	3 001
Particuliere participatiemaatschappijen	2
Effecteninstellingen met overgangsregeling ²	67
Totaal	3.692

TOTAAL GEREgistREERDE EFFECTENINSTELLINGEN 4.076¹ Effecteninstellingen die uitsluitend na toestemming van de client orders aanbieden bij geregistreerde effectenbemiddelaars² Effecteninstellingen waarvan de vrijstelling onder de Wte 1995 is beperkt of vervallen. Deze instellingen vallen tijdelijk onder een overgangsregeling

BIJLAGE 3

Verzamelde statistische gegevens inzake de Wet melding zeggenschap in ter beurze genoteerde vennootschappen 1996 per 31 december 1997 Tussen haakjes zijn de aantallen per 31 december 1996 vermeld.

OVERZICHT 1

Totaal aantal vennootschappen dat onder de Wmz 1996 ressorteert

Aantal per		
31 december 1997	335	(305)

OVERZICHT 2

Aantal door de STE ontvangen meldingen in 1997

Regulier.		
Wmz 1992	251	(460)
Wmz 1996	147	(nvt)
Initieel	117	(0)
Totaal.	515	(460)

OVERZICHT 3

Onderverdeling naar termijn waarbinnen meldingen door de STE zijn ontvangen, gerekend vanaf datum ontstaan meldingsplicht (in procenten)

0 t/m 3 dagen	38,5	(33,0)
4 t/m 7 dagen	23,1	(34,6)
8 t/m 14 dagen	12,1	(13,7)
15 t/m 31 dagen	8,0	(8,0)
meer dan 31 dagen	18,3	(10,7)